

TIIVISTELMÄ – VN/13684/2021, Pelastusopisto

Tutkimustulokset timanteiksi, tiedoksi ja toiminnaksi (4T) -hanke, tutkija Aino Harinen (Pelastusopisto)

Tutkimustulokset timanteiksi, tiedoksi ja toiminnaksi -hankkeen (1.5.2022–30.4.2024) tavoitteena oli edistää pelastusalan tutkimuksen vaikuttavuutta sen viestintää tukemalla. Hanke kannusti ja valmensi alan tutkijoita ja asiantuntijoita viestintään ja toi pelastusalaan liittyvää tutkittua tietoa eri kohde- ja sidosryhmien ulottuville. Näin hanke lisäsi tietoisuutta pelastusalan tutkimustuloksista ja tutkimuksen tekemisestä.

Hankkeen tavoitteita olivat: a) tunnistaa pelastusalan tutkimusviestinnän toimijat ja kanavat ja kehittää viestintää yhteistyössä, b) kannustaa pelastusalan tutkijoita ja asiantuntijoita viestintään, c) lisätä pelastusalan tutkijoiden ja asiantuntijoiden ymmärrystä viestinnän strategisesta merkityksestä tutkimustulosten hyödyntämisessä ja turvallisuuskulttuurin vahvistamisessa, d) luoda toimintamalli pelastusalaan koskevan tutkitun tiedon levittämiseen monikanavaisesti, e) saattaa pelastusalaan koskevien tutkimusten tulokset tehokkaasti päätöksenteon, käytännön työn ja koulutuksen hyödyksi, f) vahvistaa yhteistoiminnallista kokeilu- ja kehittämiskulttuuria pelastusalaan koskevaa tutkimusta tekevien tahojen kanssa sekä g) selkiyttää Pelastusopiston roolia pelastustoimen tutkimuksen yhteen kokoajana ja koordinaattorina ja tehostaa pelastusalaan koskevan tutkitun tiedon tarpeisiin vastaamista.

4T-hanke järjesti avoimia tutkimusviestinnän webinaareja, koulutusta, työpajoja ja tietoiskuja ajankohtaisista pelastusalaan liittyvistä tutkimuksista. Näin hanke mahdollisti tutkijoiden ja asiantuntijoiden kohtaamiset, joissa voitiin jakaa tietoa ja käytäntöjä, kehittää työtapoja ja oppia uutta. Hankkeessa tehtiin selvitys pelastusalan tutkimustiedon tuottamisen nykytilasta ja suunniteltiin tutkimusviestinnän tehostamista yhdessä eri yhteistyötahojen ja alan asiantuntijoiden kanssa. Hanke tuotti kuvauksen pelastusalan tutkijayhteisöön kuuluvien toimijoiden rooleista ja pelastusalan tutkimusviestinnän kanavista. Pelastusopiston vastuu pelastustoimen tutkimuksen yhteen kokoajana, koordinoijana ja levittäjänä vahvistui, kun hanke tuki pelastusalan tutkijoita ja asiantuntijoita viestinnässä sekä viesti TKI-toiminnasta alan sisällä ja ulkopuolella.

Pelastusalan organisaatioiden edustajatideoivat ja työstivät hankehenkilöstön kanssa neljässä työryhmässä seuraavat työkalut: 1. Viesti vaikuttavasti – opas pelastusalan tutkimusviestintään, 2. Pelastusalan tutkimuksen ja tutkimusviestinnän kohde- ja sidosryhmät -kartta, 3. Tutkitun tiedon visualisointi ja popularisointi -verkkokurssi ja 4. Pelastusalan tutkimuksen verkkopalvelun pilotti. Hanke pilotoi myös mm. pelastusalan tutkijoille ja asiantuntijoille suunnatun pitchauskisan, jonka tuloksia voi hyödyntää myös jatkossa. Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämispäiville 2023 ja 2024 hanke järjesti vuorovaikutteisen esittelypisteen, jossa jaettiin tietoa hankkeesta, harjoiteltiin yhdessä pelastusalan tutkimus- ja asiantuntijaviestintää sekä kerättiin palautetta, ideoita ja toiveita pelastusalan tutkimusviestinnälle.

Hanke jatkoi pelastusalan asiantuntijapankin kehittämistä yhdessä kumppanuusverkoston kanssa erityisesti tutkimuksen näkökulmasta. Lisäksi hankkeessa selkeytettiin ja vahvistettiin opinnäytetyöyhteistyötä niin Pelastusopistolla kuin yhteistyössä muiden oppilaitosten ja verkostojen kanssa.

Hanketta koordinoi Pelastusopiston TKI-palvelut. Pelastusopiston henkilöstöstä hankkeeseen osallistuivat tutkija/projektipäällikkö (21 htk), suunnittelija (12 htk) sekä pienellä työpanoksella myös Pelastusopiston opettajat sekä tutkimuskoordinaattori, tutkimusassistentti ja yhteiset palvelut. Ohjausryhmässä olivat edustettuina Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy / Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto, pelastuslaitokset, Pelastusopisto, Poliisiammattikorkeakoulu, sisäministeriö ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK. Yhteistyöverkoston kuului laaja joukko asiantuntijoita pelastuslaitoksista julkishallinnon ja järjestösektorin toimijoihin. Verkoston kanssa viestittiin aktiivisesti koko hankkeen ajan niin hankkeen tapahtumista kuin pelastusalan tutkimus- ja asiantuntijaviestinnästä. Hankeviestintää on tehty Pelastusopiston verkkosivuilla, some-kanavissa, sähköpostitse ja kohtaamisissa sekä pelastusalan median kautta. Lisäksi hanketoimijat ovat alustaneet viestinnästä Pelastusopiston tutkinto- ja täydennyskoulutuksessa sekä eri tahojen järjestämissä tilaisuuksissa. Hankkeen tuotokset lanseerattiin hankkeen päätöswebinaarissa, lukuisissa sidosryhmien tilaisuuksissa sekä suoraan verkostoille sähköpostitse, verkkosivuilla, somessa ja median välityksellä kevään 2024 aikana. Hankkeen kaikki työkalut ja materiaalit sekä linkit webinaaritalenteisiin on julkaistu myös hankkeen verkkosivulla ja Teams-kanavalla.

Hankkeelle asetetut tavoitteet saavutettiin ja budjetti toteutui (pienillä muutoksilla) lähes suunnitellusti. Hankkeella pystyttiin vahvistamaan toimialan sisäistä ja ulkoista yhteistyötä, minkä lisäksi keskustelu pelastusalan tutkimusviestinnän kehittämisestä vilkastui paitsi alan sisällä myös julkisuudessa. Hanke sai myönteistä palautetta koko sen toimintakauden ajan.

Pelastuslaitosten tutkimus- ja asiantuntijaviestinnän kehittäminen jatkuu hankkeen jälkeen mm. pelastusalan viestintäverkostoissa ja tutkimusta tuottavien ja siitä viestivien organisaatioissa ja verkostoissa. Työryhmissä valmistuneiden oppaiden ja muiden tuotosten odotetaan pääsevän toimialalla laajaan käyttöön. Myös keskustelu pelastusalan tutkimuksesta ja tutkimusviestinnästä jatkunee yhteistyöverkostoissa aktiivisena. Näin pelastusalaan linkittyvä tutkimus tulee yhä näkyvämmäksi ja jalostuu näin tehokkaasti toiminnassa ja päätöksenteossa hyödynnettäväksi. Hankkeessa tuotettua verkkopalvelupilottia kehitetään ja ylläpidetään Pelastusopiston koordinoimassa verkkopalvelutyöryhmässä, jossa hankkeeseen osallistuneet pelastus- ja lähialojen tutkimusviestintää toteuttavat organisaatiot ovat laajasti edustettuina.

Hankkeen verkkosivut ovat osoitteessa pelastusopisto.fi/4T.